

ความจริงมากเกินไปในคราวเดียว

FERDINANDO FREGA · GILLETTENARRATIVE · GILLETTEVATICANO · 11/17

พวกเขาเรียกผมว่าบ้า มากกว่าหนึ่งครั้ง บางทีก็เพราะผมคิดมากเกินไป บางทีก็เพราะผมรู้สึกมากเกินไป และบางทีก็แค่เพราะผมมองสิ่งต่าง ๆ จากมุมที่ต่างออกไป

เมื่อเวลาผ่านไปผมก็ตระหนักว่าความบ้ามักเป็นป้ายฉลากที่เราแปะให้สิ่งที่เราจัดหมวดหมู่ไม่ได้

มันเป็นเครื่องมือเดียวกับที่วิหารเคยใช้ กำหนดหมวดหมู่ หาป้ายฉลาก เปลี่ยนคนคนหนึ่งให้เป็นเวอร์ชันที่ด้อยกว่าของสิ่งที่คุณรู้จักอยู่แล้ว คำนั้นเปลี่ยนไปตามศตวรรษ หน้าที่ของมันไม่เปลี่ยน

กระนั้นก็มีความบ้าอีกแบบที่เกิดจากความอ่อนไหวที่มากเกินไป จากการตั้งคำถามที่มากเกินไป จากการที่ไม่อาจยอมรับพื้นผิวที่ไร้ความลึกได้

ความบ้าคือห้องที่ความคิดวิ่งเร็วกว่าภาษา ที่อารมณ์มาถึงพร้อมกันหมด ที่หัวใจปิดประตูของตัวเองไม่ได้

ใครก็ตามที่ผ่านห้องนั้นไปจะไม่มีวันออกมาเหมือนเดิม เพราะพวกเขาได้เห็นบางอย่าง และสิ่งที่ถูกเห็นแล้วก็ทำให้ไม่เห็นไม่ได้

หลายคนเชื่อว่าความบ้าเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับสติปัญญา ผมไม่เชื่ออย่างนั้น บางทีทั้งสองก็เป็นญาติใกล้ชิดกัน บางทีความบ้าก็คือสติปัญญาที่ไปถึงขีดจำกัดสุดท้ายของมัน จุดที่มันถูกกักเก็บไว้ไม่ได้อีกต่อไป จุดที่มันเห็นการเชื่อมโยงมากเกินไป ความหมายมากเกินไป ความจริงมากเกินไปในเวลาเดียวกัน

และเมื่อสิ่งนั้นเกิดขึ้น ภาษาก็ไม่พออีกต่อไป เหลือเพียงท่าทาง หรือความเจ็บ ในฐานะนักแสดงที่ไม่สมบูรณ์

นั่นคือครึ่งหนึ่งของห้องนั้น เมื่อมองจากข้างนอกมันคือความมากเกินไป เมื่อมองจากข้างในมันเป็นอย่างอื่นไปเลย

มีดินแดนหนึ่งที่คนไม่กี่คนจำได้ มันอยู่ระหว่างความโกลาหลกับความกระฉ่าง ระหว่างบาดแผลกับความเข้าใจ ระหว่างการพังทลายกับการเกิดใหม่ ผมเรียกมันว่าความบ้าที่แจ่มชัด

ที่นั่น การเชื่อมโยงกลายเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ หน้ากากร่วงลง รายละเอียดเริ่มหลุด

มันอธิบายยาก คนที่ไม่เคยประสบมันจะเข้าใจผิดว่าเป็นความสับสน อันที่จริงมันตรงกันข้าม มันคือความกระฉ่างที่มากเกินไป ความจริงมากเกินไปที่ถูกสังเกตุในคราวเดียว

คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในความบ้าที่แจ่มชัดไม่ได้หลงทาง พวกเขาแค่กำลังเดินทางผ่านสถานที่ที่คนอื่นยังไปไม่ถึง

ครั้งหนึ่งเราไปหาลูกค้าที่ไม่เคยจ่ายตรงเวลา ความล่าช้าของเขาทำให้เขากลับไปอยู่ในรายชื่อบัญชีค้างชำระอยู่ตลอด แม้แต่ผู้จัดการสินเชื่อก็ต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง เขามาจาก Milan วิเคราะห์มากกว่า มีเหตุผลมากกว่า อารมณ์น้อยกว่า กระนั้นลูกค้าก็ไม่ยอมฟัง

เวลาผ่านไป วันหนึ่งผมได้เจอเขาอีก ผมพูดว่า

“ยินดีด้วย ชื่อคุณไม่อยู่ในรายชื่อค้างชำระแล้ว ในที่สุดคุณก็เป็นเหมือนคนอื่น ๆ เสียที”

เขามองผม ยิ้ม แล้วตอบว่า “เพื่อนรักของผม ลองดูอีกที ถ้าคุณไม่เห็นผม ก็ไม่ได้แปลว่าผมไม่ได้อยู่ตรงนั้น”

ในวินาทีนั้นผมเข้าใจบางอย่าง ความบ้าที่แจ่มชัดไม่ใช่การเห็นสิ่งที่ไม่มีอยู่ มันคือการเห็นสิ่งที่มีอยู่จริง ในขณะที่คนอื่นทั้งหมดกำลังมองไปที่อื่น

ความมากเกินไปกับการมองเห็นไม่ใช่สองห้อง มันคือห้องเดียวกัน และประตูที่คุณใช้เป็นตัวตัดสินว่าคุณจะเรียกมันว่าอะไร คนที่เรียกมันว่าความบ้ากำลังยืนอยู่ข้างนอก พวกเขาไม่ได้กำลังบรรยายห้องนั้น พวกเขา กำลังปกป้อง

ฟอร์แมต และฟอร์แมตไม่เคยให้อภัยใครที่ใช้ชีวิตอยู่นอกมัน

Ferdinando